

اسلامی اصلاحاتی

(۱۲۴ ستاتیہ)

۱۹۰۶ سنہ آپریل ۲۳ دہ تصدیق قیلنمش
اساس قانونلر .

(اڭ صوڭ نشر قیلنمش قانون مجله سنڭ برنجی جلدندن ترجمہ .)

یدی سکز یوز صحیفه لک «اصلاحات اساسلری» اسملی کتابدن
بر کیسه لک .

روسیه ده مسلمان غراژدانلرڭ هر برینه دولتڭ اساس قانونلرینی بیلمک
تیوشدر، یاخود لاقول، مفیددر . بوڭکا کوره، «اصلاحات اساسلری» نده
درج قیلنمش «دولتڭ اساس قانونلری» علی حده رساله شکیلنده ده
نشر قیلندی .

پتروغراد،

محمد علیم مقصودف مطبعه سی .

دولتک اساس قانونلری .

دولت شوراسنک دولت دوماسنک ۱۹۰۶ سنه آپریل ۲۷ ده دعوت قیلنه چقلری فیورال ۲۰ اوقازیلہ اعلان قیلندقدن صوگ، روسیه ده انتخاب حرکتلری باشلاندى . سیهزدلرمزک قرارلرینه موافق، روسیه مسلمانلری ده انتخاب حرکتلرینه اشتراك ایتدیلر . او وقت جریده لرك تخمینلرینه خاقاڭ امیدینه کوره، دولت دوماسنده ایللی بش آلتمش قدر مسلمان وکیل بولنمق مأمول ایدی .

۱۹۰۶ سنه آپریل ۲۳ اوقازیلہ مینسترلر قومیتہ سی الغنا قیلندی . هم ده او کون ده دولتک اساس قانونلری تصدیق قیلنوب، روسیه ده قونستیتوتسیه تأسیس قیلندی .

۱۹۰۶ سنه آپریل ۲۳ اوقازیلہ تصدیق قیلنمش اساس قانونلرك (*)

ترجمہ سی :

- (1) روسیه دولتی تقسیم قبول ایتمز بر دولتدر .
- (2) بویوک فینلندیه کنه زلگی، دولتک بر کیسهگی اولوب، اوزینک داخلی امورده خصوصی قانونلر اوزره اداره قیلنور .

(*) قونستیتوتسیه سوزینی قانون اساسی سوزیلہ ترجمہ ایتک مقبول اولمشدر . شو ترجمہ مفردات جهتیه هر نه قدر درست ایسه ده، ترکیب جهتیه عربیدر . بوگنا کوره بن ترجمہ ده تورکی ترکیبی اختیارایدوب، اساس قانون سوزیلہ ترجمہ ایتدم . «اساس قانونلر» سوزی Основные Государственные Законы سوزینه ده اڭ موافق ترجمہ اولور .

- (3) روس لسانی دولتک عمومی لسانی اولوب؛ بری بحری عسکرله، دولت هم جماعت اداره لرینه مجبوری اولور. محلی لسانلری دولت یا جماعت اداره لرینده استعمال صورتلری خصوصی زاقونلرده تعیین قیلنه بیلور.
- (4) اوز ایرکای اڭ اوستون ولاست بوتون روسیه ایمپراطورینه مخصوصدر. یالکیز قورقو تأثیریله توگل، بلکه وجدان قوتیله ده ایمپراطورک ولاستنه اطاعت ایتمگی الله امر ایتمشدیر. (*۴)
- (5) ایمپراطورک ذات شاهانه سی مقصددر معصومدر.
- (6) دورنچی ماده ده بیان قیلنمش ولاست ایمپراطوریتسه حضرتلرینه مخصوص اولور، اگر ده سلطنت تختی قانون ده کوسترلمش وارنلک اصوله خاتون قزلرک برینه ایرشور ایسه. ایمپراطوریتسه زوجی، ایمپراطورلرک خاتونلری کبی، احترامله امتیازله نائل ایسه ده، ایمپراطورلق لقبلرینی اقتدارینی حائز اولماز.
- (7) دولت شوراسیله دولت دوماسیله برلک ده، ایمپراطور حضرتلری قوه تشریحیه سنه فعلیت ویرور. (یعنی: زاقون وضع ایدر.) (*۷)
- (8) شروع حقی، ابتدا حقی تشریح خصوصلرینک هر برنده ایمپراطور حضرتلرینه عائد اولور. دولتک اساس قانونلری دولت شوراسنده دولت دوماسنده تفتیش قیلنه بیلور، یالکیز ایمپراطورک مساعده سیله. (*۸)
- (9) ایمپراطور حضرتلری قانونلری تصدیق ایدر. ایمپراطورک تصدیقی بولنمادقچه، هیچ بر قانون اوزینک کمالنه نائل اولماز.
- (10) اداره قوتی تامیله، بوتون روسیه دائیره سنده ایمپراطور حضرتلرینه عائددر. باش اداره ده ایمپراطورک اختیاری بلاواسطه عدل

(*۴) اوز ایرکلی اڭ اوستون ولاست = Самодеp. Верхов. власть شو ترجمه اڭ ساده اڭ موافق ترجمه اولسه کرک.

ولاست سوزی: ایرک، اختیار، حق، قانون، تصرف، قوت معنارنده مستعمل اولوق اعتباریه، بوراده اوزینی اختیار ایدم. گوزل سوزدر.

(*۷) قوه تشریحیه، تشریح قوتی = Законодат. власть

فعلیت ویرور، عمله کتورر = Осуществляеть

(*۸) شروع، ابتدا، مثبت = починь

(*۹) اوزینک کمالنه نائل اولماز = Не может имѣть своего совершеніе

ایدر . تابع اداره اشلرنده ولاستک معین درجه سی ایمپراطور حضرتلری طرفندن، زاقونلره موافق صورت ده، باشقه آدملره محللره امانت قیلنور؛ ایمپراطورک نامیله فرمانیله عمل ایدرلر .

(11) ایمپراطور حضرتلری، اوزینک اختیار شاهانه سیله عمل ایدوب، دولتک هر نوع اداره شعبه لرینی تشکیل ایتمک، هم ده اداره شعبه لرینک هر برینی عمل وظیفه لرینه کوندورمک خصوصلرنده، قانون طلبنه موافق اولمق اوزره، اوقاز اعلان ایدر؛ دولت قانونلرینی تمامیله ایفا ایتدیرمک خصوصلرینه فرمان ویرور .

(12) اجنبی دولتلره خارجی معامله لرک هر برنده ایمپراطور حضرتلری باش رهبر اولور . بین الملل سیاست مسلکی ده ایمپراطورک اختیار شاهانه سیله تعیین قیلنور .

(13) حرب اعلان ایتمک، صلح عقد ایتمک، معاهده لری امضا ایتمک ایمپراطورک اختیار شاهانه سنه عائد در .

(14) ایمپراطور حضرتلری آرمیه هم فلوطک (بری بحری عسکرک) عمومی باش قائدیدر . دولتک مسلح بوتون قوه بریه سی بحریه سی اوزرنده باش حاکمک شرفی ایمپراطورک اقتدار شاهانه سنه مخصوص اولور . آرمیه هم فلوطک تشکیلاتلرینی تعیین ایدر؛ عسکرلری اورونلاشدرمق، حاضرک سفر برک حالنه قویمق، تعلیم ایتدیرمک، آرمیه هم فلوط مأمورلرینک خدمت نظاملرینی تعیین ایتمک حقلرنده، عمومیتله، دولتک مسلح قوه لرینه مدافعه سنه دائر هر بر خصوص ده، ایمپراطور حضرتلری اوقاز هم فرمان اعلان ایدر . قره پوست رایونلرنده، آرمیه یا فلوط ایچون حاجت اورونلرده اقامت ایتمک ملک آلمق کبی حقوقلری منع ایتمک اختیاری ده ایمپراطورک اراده شاهانه سنه عائد در .

(15) ایمپراطور قطعده لری اداره حر بییه یا عرفیه حالنه وضع ایده بیلور .

(16) موندته (آقچه) سوقدیرمق، شکللرینی تعیین ایتمک حقی ایمپراطوره

مخصوصدر .

17) ایمپراطور حضرتلری مینسترلر شوراسنڭ رئیسینی، مینسترلری، نظارت شعبه لرینڭ باش مدیرلرینی تصدیق ایدر، عزل ایدر. هم ده سائر مأمورلری ده، اگرده تصدیقلری عزللری خصوصندہ معین بر ترتیب قانون ده بیان قیلنماش ایسه.

18) ایمپراطور حضرتلری، دولت خدمتترینه کوره، مطلوب تحدیدلری مأمورلر حقنده اوزینڭ اختیار شاهانه سیله وضع ایدر. (*۱۸)

19) ایمپراطور حضرتلری القاب، نشان، دولت امتیازلرینی، حقوق حالیهیی احسان ایدر؛ احساناتڭ شرطلری ده ترتیبی ده اراده شاهانه سیله تعیین قیلنور. (*۱۹)

20) ایمپراطور حضرتلری اوزینڭ خاص ملکلی اولان املاک خاصه حقنده هم ده سرای ملکلی حقنده بالذات اوزی اوقاز هم فرمان اعلان ایدر. سرای ملکلی وقتڭ ایمپراطورینه ملک اولوب؛ وصیت قیلنمق، تقسیم قیلنمق، تملیک قیلنمق کبی تصرفلری هیچ بر صورتله قابل اوماز. ایمپراطورڭ خاص ملکلی ده ویرگولردن آلوملردن هر وقت آزاد اولور. (*۲۰)

21) ایمپراطور فامیلیه سنڭ نفقه لرینی تأمین ایچون تعیین قیلنمش املاک ده تصرف حق، فامیلیه رئیسلی اولمق شرفیله، ایمپراطور حضرتلرینه عائددر. سرای ناظرینه تابع مؤسسهرک تشکیلاتلرینی هم ده اداره ایتمک ترتیبلرینی تعیین اختیاری ده ایمپراطور حضرتلرینه عائد اولور. (*۲۱)

22) حکم- قانون قوتیله تأسیس قیلنمش عدلیه محکمه لرندہ ایمپراطور حضرتلری نامندن تعیین قیلنوب، عدلیه محکمه لرینڭ قرارلری ایمپراطورڭ نام همایونیه تنفیذ قیلنور. (*۲۲)

(*۱۸) Государет. службы = دولت خدمتلی

Ограниченія = تحدیدلر

(*۱۹) Орденъ = نشان - тигулы = القاب

Государет. отличія = دولت امتیازلری

Права состоянія = حقوق حالیه

(*۲۰) Личная собств. Императора = املاک خاصه

Государево имѣніе = سرای ملکلی

(*۲۱) Удѣльные Имущества = املاک فامیلیه نفقه سنه تعیین قیلنمش

(*۲۲) Судебная власть = حکم

(23) ایمپراطور حضرتلرینک اختیار شاهانه لرینه عائد اولور: محکوملره مرحمت ایتمک، جزالرینی تخفیف ایتمک؛ جنایت مرتکبلرینه عفو عمومی اعلان ایدوب محکوملکلرینی جزالرینی مسؤلیتلیرینی تمام رفع ایتمک، نقدی جزالری نقدی جریمه لری شفقت شاهانه یولیه اسقاط ایتمک، هرده، باشقه لرك مصلحتلرینه حقوق مدنیه لرینه ضرری یوق صورتلرده، مرحمت شاهانه لرینی احسان ایتمک. (*۲۳)

(24) ایمپراطور حضرتلرینک، اداره عالیه اصولیه یاخود بالذات اوزیله نشر قیلنه چق، اوقازلری فرمانلری-مینسترلر شوراسنک رئیسی طرفندن یاخود فرمان آلاچی مینستر یا شعبه مدیری طرفندن تأکید قیلنوب سہنات طرفندن اعلان قیلنور. تخت وارثلگی حقنده.

(25) بوتون روسیه ده ایمپراطورلق تختی شوگون عافیت اوزره سلطنت ایتوجی عائله شاهانه ده ارثیدر.

(26) روسیه ایمپراطورلغی تختیندن ناقابل افتراقدر: پولشه تختیله، فیئله ندیه تختی.

(27) هر ایکی جنسک (اوغلک فزک) تخت وارثلگنه حقلری واردر. لکن اڭ بویوک اوغلره عائد اولمق اصولیه، ار جنسی ترجیح قیلنور. اڭ صوڭ بطن ار جنسی منقرض اولور ایسه، وارثلک خاتون بطنسه کوچهر، نیابت حقوقیله.

(28) بوڭا کوره، تخت وارثلگی ایمپراطورک اوغلنه، صوڭره اوغل واسطه سیله نسلنه مخصوص اولور.

(29) بویوک اوغلک نسلی قالماسه، تخت وارثلگی ایکنچی اوغلک اوزینه یا نسلنه انتقال ایدوب، ایکنچی اوغلک ده نسلی یوق ایسه، تخت وارثلگی اوچنچی اوغلک نسلنه انتقال ایدر. وهاکدا.

(*۲۳) نقدی جزالره، نقدی جریمه لر = Взискавія

(*۲۴) اداره عالیه اصولیه = Въ порядѣ верх. управ.

فرمان آلاچی مینستر = Поджащ. Министръ

30) ایمپراطور اوغللارینڭ نسلی منقرض اولور ایسه، تخت وارثلیگی همان شو سلاله ده قالب؛ سلطنت تختنه اڭ یاقین اولمق حقیله، صوڭ پادشاهلق ایتمش ایمپراطورڭ قز نسلنه انتقال ایدر. صوڭره اولگی ترتیب اوزره شو نسل ده دوام ایدوب، اوغللری قزلره ترجیح قاعده سی رعایه قیلنور؛ لکن وارثک انتقالنده واسطه اولمش خاتون وارثلکدن هیچ بر وقت محروم اولماز. (*۳۰)

31) شو نسل منقرض اولور ایسه، تخت وارثلیگی روباشی ایمپراطورڭ بویوک اوغلی نسلنده خاتون طارماغنه کوچوب، شو بویوک اوغلاڭ صوڭ پادشاهلق ایتمش نسلنه اڭ یاقین خاتون تخت وارثی اولور، بویوک طارماغاڭ بالالاری آراسندن؛ بالالار طارماغی یوق ایسه، قارندش طارماغندن. اگرده بویله یاقین نسلدش خاتون قالماش ایسه، او خاتونڭ ار یا خاتون عصبه سی وارث اولور، ار جنسی خاتون جنسنه هر حال ده ترجیح قیلنمق قاعده سی اوزرنده. (*۳۱)

32) شو نسللرده منقرض اولور ایسه، تخت وارثلیگی روباشی ایمپراطورڭ کوچوک اوغللارینڭ قزلری نسلنه کوچوب، اولگی ترتیب اوزرنده کیدر. صوڭره روباشی ایمپراطورڭ بویوک قزلرینڭ اوغللرینده، اوغللری قالماش ایسه، قزلرینه کوچوب؛ اوغل قزلرینده رعایه قیلنور ترتیب اوزرنده کیدر.

33) روباشی ایمپراطورڭ بویوک قزینڭ اوغل نسلی ده قز نسلی ده

(*۳۰) = Родъ = سلاله = سلطنت یا شرف عائله سی.

(*۳۱) = Императоръ-Родоначальникъ = عرق کلمه سی-لسان عرب ده آغاچک تنڭ تامورارینه هم ده هر شیتک اصلنه اطلاق قیلنمق جهتیه نسلک یوقاری طرفته اطلاق قیلنور. جمعی عروق کلور. عروق سوزی بزم لسانزده تخفیف قیلنوب اروغ، روغ، نهایت «رو» اولور. بوڭاکوره «رودوناچائیک» سوزینی «رو باشی» سوزیه ترجمه ایتدم.

женское поколѣніе = خاتون طارماغی

Нисходящая Старшая = بویوک طارماق بالالاری

Боковая линия = قارندش طارماغی

Родственница = نسلدش، رودش خاتون

Лицо муж. или жен., которое заступает ее мѣсто = خاتونڭ ار یا خاتون عصبه سی

قالماش ايسه، تخت وارثلىكى كوچوك قزىنىڭ اوغل نسلنه، سوڭره قز نسلنه انتقال ايدر. و هاكندا.

(34) كوچوك همشيره، ولو اوغللىرى وار ايسه ده، بويوك همشيره يى تخت وارثلىكى حقندن محروم ايدهمز، ولو زوجى بولماسه ده. كوچوك برادر اوزىنىڭ بويوك همشيره لرینه ده تقديم قىلنور.

(35) اگرده تخت وارثلىكى باشقه بر تخت ده پادشاهلىق ايتوچى خاتون نسلنه ايرشور ايسه، وارث اولاق ذات دين هم تخت انتخاب ايتمك خصوصنده تخيير قىلنور. اگر روسيه تختنه رغبت ايدر ايسه، اوزىنىڭ وليعهديله برابر اولگى دينىنى براقور؛ اوزىنىڭ تختى معين بر قانون ايله باغلى ايسه، اولگى تختىنى براقمق شرط اولور. بر فرض اوزىنىڭ دينىنى براقماسه، ترتيب ده اڭ ياقين ذات وارث اولور.

(36) آنا طرفى پادشاهلىق ايتوچى فامىليه لرك بربنه منتسب توگل ايسه، آنا طرفى ايمپراطور فامىليه سندن اولسه ده، تخت وارثلىگنه بالالرك حقى اولماز.

(37) تخت وارثلىكى حقنده يوقارى ده بيان قىلنمش قاعده لرك حكملرى باقى ايكن، حقى وار وارث اوزىنىڭ حقولرندن استعفا ايديه بيلور، اگرده كلهچك ده تخت وارثلىكى خصوصلرنده استعفا سببيله اشكال چيقارلق اولماز ايسه.

(38) استعفا اعلان قىلنوب قانون قىلنقدن سوڭ، وارثك وارثلك حقى هيچ بر وقت قايتماز.

(39) تخت وارثلىرى ايمپراطور يا ايمپراطور يتسه روسيه تختنه جلوسلرى هم ده ميرون زيتيله مسح قىلنمقلىرى دقيقه سنه يمين ايدرلر، تخت وارثلىكى حقنده يوقارى ده بيان قىلنمش قانونلرى صداقتله محافظه ايديه چكلرينه. (*۳۹)

(40) بلوغ ياشى ايمپراطورلر حقنده ده وليعهدلىرى حقنده ده هر ايكى جنس ده اون آلتى ياش اعتبار قىلنور.

(41) وليعهد ايمپراطور بلوغدن مقدم سلطنت تختنه قرار ايدر ايسه وليعهد ايمپراطورك بلوغنه قدر، حكومت هم وصيلك تاسيس قىلنور.

(*۳۹) Миропомазанье — ميرواسملى زيت مايبى ايله مسح ايتمك، يا مسح قىلنق.

خرىستيانلرك اسرار دينيه لر ندىنر. خسته لرك ياش بالالرك، قوروناتسيه وقتىنده ايمپراطورلرك چيگه لره ناصيه لرینه سورتك بر رسم دىنى اولمشدر.

- (42) حكومت هم وصيلىك يا بر ذاتاڭ امانتنه تسليم قىلنور، يا خود حكومت برينڭ، وصيلىك ديگرينڭ امانتنه ويرلور .
- (43) حكومتى وصيلىگى بر ذاتاڭ امانتنه يا خود ايكى ذاتاڭ امانتلىرىنه ويرمك اختييارى سلامت ايمپراطورڭ رآينه اراده سنه تابعدر؛ وفاتندن صوڭ خطر سزلىگى تآمين ايتمك ملاحظه سنه كوره، ايكيدين بزيىنى انتخاب ايدر .
- (44) ايمپراطور حال حياتنده حكومتى هم وصيلىگى تعيين ايتتمش ايسه، حكومت هم وصيلىك وليعهد ايمپراطورڭ آتاسنڭ آناسنڭ حقى اولور .
- (45) وليعهدڭ آتاسى آناسى يوق ايسه، تخت وارثلىگنه اڭ ياقين قارندشلىرى حكومتى هم وصيلىگى حائز اولور .
- (46) حكومت هم وصيلىك حقوقنه اهليت سزلىگنڭ شرعى عدللىرى :
 (۱) مچنونلك، ولو موقت ايسه ده، ۲) طوللرڭ حكومت يا وصيلىك اثناسنده ايكنچى دفعه نكاحلىرى .
- (47) دولتڭ مديرينه حكومت شوراسى لازمدر . مدير شوراسى، شورا مدير سز اولاماز .
- (48) شورا-يوقارى ايكى قلاصدن مديركڭ انتخابيله سايلانمش آلتى ذاتدن تشكيل قىلنور . باشقه لىرىنى ده مدير تعيين ايدر، اگر ده اوز گه رولر واقع اولور ايسه .
- (49) ايمپراطور فامىليه سندن رجال صنفى، بالغ اولمق هم ده آلتىدىن طيش اولمق شرطيله، شورا مذاكره لىرىنه اشتراك ايدى بيلور، مديركڭ انتخابيله .
- (50) حكومت شوراسنه، وصيلىك اشلىرىدىن ماعدا، دولت اشلىرىنىڭ هر برى عائد اولور .
- (51) مدير شوراده رآى صاحى اولور .
- (52) اعضالىرى سايلانوب، شورا تعيين قىلىنمى بيلور، اگر مرحوم ايمپراطور حضرتلىرىنىڭ باشقه بر فرمانى يوق ايسه . چونكه ايمپراطور حضرتلىرىنه احوال هم خلق ده زياته معلوم اولسه كرك .

سلطنت تختنه جلوس، هم بیعت حقنده .

(53) ایمپراطورک موتی دقیقه سنده ولیعهدی، وارثک قانونی قوتیله، سلطنت تختنه جالس اولور . ولیعهدک جلوسی ایمپراطورک موتی دقیقه سنده اعتبار قیلنور .

(54) جلوس همایوندن بشارت ویره چک فرمان ده تختک وارثی ولیعهدی ده تعیین قیلنور، قانون حکمیه وارث اولاق ذات وار ایسه .

(55) تخت ده قرار ایتمش ایمپراطورک اوزینه هم ده ولیعهدینه صداقت وظیفه سی - علنی یمین ایله تأکید قیلنور .

(56) هر جان اوزینک دیننه دولتک قانونه موافق یمین ایدر . (*۵۶)

(57) جلوس دقیقه سنده مقدس قورونوانیه مقدس مسح رسملری اجرا قیلنور، یونانی - روس پراووصلایه کنیسه سنک آیینلری اوزرنده . (*۵۷)

(58) جلوسک مقدس رسملرینه، ایمپراطور حضرتلرینک مساعده سیله، قدسیتملی خاتونی ده اشتراک ایدر . (ا) جلوس دقیقه سنده ایمپراطور حضرتلری مشأهل توگل ایسه، ایمپراطورک خاتونی حقنده قورونوانیه رسملرینی تجدید ایتمک ایمپراطورک خصوصی مساعده سنه توفی ایدر . (ب)

عظمتای ایمپراطورک لقبلری، دولتک طغراسی حقنده .

(59) شوکتلی ایمپراطورک کامل القابی شویله در:

Божією поспѣшествующею милостію, Мы N N, Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Московскій, Кіевскій, Владимірскій, Новгородскій; Царь Казанскій, Царь Астраханскій, Царь Польскій, Царь Сибирскій, Царь Херсониса Таврическаго, Царь Грузинскій; Государь Псковскій и Великій Князь Смоленскій, Литовскій, Волынскій, Подольскій, и Финляндскій; Князь Эстляндскій, Лифляндскій,

(*۵۶) یمین کاغدلری سه نات واسطه سیله هر طرفه نشر قیلنوب، کنیسه لرده معبدلرده هر ملت اوزینک روحانیلری حضورنده یمین ایدر، هم ده یمین کاغدلرینی امضا ایدر . یمین، اون ایکی یاشدن آشاغی اولماق شرطیله، ارلره مخصوصدر .

(*۵۷) آیین = Чинъ

Курляндскій и Семигальскій, Самогитскій, Бѣлостокскій, Корельскій, Тверскій, Югорскій, Пермскій, Вятскій, Болгарскій и иныхъ; Государь и Великій Князь Новгорода Низовскія земли, Черниговскій; Рязанскій, Полотскій, Ростовскій, Ярославскій, Бѣлозерскій, Удорскій, Обдорскій, Кондійскій, Витебскій, Мстиславскій и вся сѣверныя страны Повелитель; и Государь Иверскія, Карталинскія и Кабардинскія земли и облости Арменскія; Черкасскихъ и Горскихъ Князей и иныхъ Наслѣдный Государь и Обладатель; Государь Туркестанскій; Наслѣдникъ Норвежскій, Герцогъ Шлезвигъ-Гольштинскій, Стормаринскій, Дитмарсенскій и Ольденбургскій, и прочая и прочая и прочая.

(60) قانون ده سانالمش بعض صورتلرده شو القابى اختصار جائز اولور:

Божією милостію Мы N N, Императоръ и Самодержецъ Всероссийскій, Царь Польскій, Великій Князь Финляндскій, и прочая и прочая и прочая.

(61) روسیه ده دولت طغراسی: آلتون قالقان اوزرنده ایکی باشلی قاره قوش، ایکی باشی اوزرنده ایکی تاج؛ شو ایکی تاج اوزرنده ینه بر بویوک تاج؛ بویوک تاجک ایکی طرفنده مخصوص لهنته لر؛ قاره قوشک آلرنده ایمپراطور ععاسیله آلتون طوپ، طوپ اوزرنده آلتون صلیب. قاره قوشک کوکره گنده موسقوا طغراسی: مخصوص قالقان اوزرنده، آت اوستنده، آلتون سونگی سیله بویوک اردهانی اولتوروچی پیغمبر جرجیس صورتی. (*۶۱)

روسیه ده دین.

(62) روسیه ده هم برنچی هم غالب دین - پراووصلاییه در.

(63) روسیه تختنه صاحب ایمپراطور پراووصلاییه دن باشقه دین ده اولاماز.

(64) روسیه ایمپراطوری، خریستیان پادشاه اولمق صفتیله،

خریستیانلغک هم کنیسه لرک الک بویوک حافظی اولور.

(65) کنیسه لری اداره خصوصنده ایمپراطورک مستقل اراده شاهانسی

سینود واسطه سیله تنفیذ قیلنور.

(*۶۱) طغرا = Гербъ، قاره قوش، قارتال، نسر = Орель — ایمپراطور ععاسی = Скипетръ

آلتون صلیبلی آلتون طوپ = Держава

- 66) روسیه ده پزاووصلایوه کنیسه سنه تابع توگل تبعه لرك همه سی - دینلری عبادت لری خصوصنده هر یرده حر اولور .
- 67) دین حریتی یالکیز خریستیان منهب لرینه مخصوص اولمایوب، یهودیلری ده، محمدیلری ده، مجوسیلری ده شاملدر . (ا) روسیه ده وار هر بر ملت اوز دیننده اوز لساننده خداسنه ثنا ایدوب، ایمپراطور لرك صاغلقرینه سعادت لرینه دولتك قوتنه شوکتنه دعا ایدر . (ب)
- 68) روسیه ده یات منهب خریستیانلرك یات دینلرك دینی اشلری، ایمپراطور حضرتلرینك مساعده سیله، اوزلرینك روحانی رئیساری مخصوص حکومت لری اداره سنده اولور .

روسیه تبعه لرینك حقوق لری وظیفه لری حقنده

- 69) روسیه ده تبعه لك حقوق لرینه نائل اولق، تبعه لك حقوق لردن محروم اولق شروطی قانونلرده تفصیل قیلنور .
- 70) تختی هم وطنی حمایه ایتمك تبعه لرك اك مقدس وظیفه لریدر . ارك همه سنه، بلااستثنا، عسكرك وظیفه سی مترتب اولور .
- 71) روسیه تبعه لرینك همه سی قانون حکمیله طلب قیلنه چق صالوملری پوشیلینه لری البته ادا ایدر لر، هم ده عسكرك خدمت لرینی ده تکمیل ایدر لر .
- 72) جنایتی ایچون هیچ بر انسان مسؤل اولماز، مگر قانون ده تعیین قیلنمش طریق ایله .
- 73) هیچ بر انسانی توقیف ایتمك ممکن اولماز، مگر قانون ده تعیین قیلنمش صورتلرده .
- 74) هیچ بر انسان جزالرك هیچ برینه محکوم اولماز، مگر جزا قانونلرده بیان قیلنمش جنایت لری ایچون محکوم اولور، اگر ده یا کیدن نشر قیلنمش قانونلر جانیلرك اشلرینی جنایت اولمقدن چیقارماز ایسه .
- 75) هر آدمك مسکنی مأموندر . صاحب لرینك اذنی بولنمادقچه مسکنلری تفتیش ایتمك البته ممنوع اولور . مگر قانون ده تعیین قیلنمش صورتلرده، قانون ده تعیین قیلنمش ترتیب ایله .

76) اقامت یرینی صناعتلرک هر برینی اوز اختیاریله انتخاب ایتمک، املاک آلمق و یرمک، دولت حدودندن هر وقت بلامانع چیغه بیلمک حقوقلرینه روسیه تبعه لرینک هر بری مالکدر . شو حقوقلرک تحدیدلری یالگز خصوصی زاقونلر قوتیله تعیین قیلنه بیلور .

77) ملک محترمدر . لکن، غیر منقول ملکلری جماعتک یا خود دولنک ضروری حاجتلیری یولنده، مصادره ایتمک ضرور اولور ایسه، قیمت عادلہسی ویرلمک شرطیله جائز اولابیلور . (*۷۷)

78) روسیه تبعه لرینک همهسی، دولت قانونلرینه مخالف توگل مقصدلر ایله، قورالسر فتنهسز اولمق شرطیله، صوبرانیه یاصامق حقوقنه مالک اولور . قانون ده تعیین قیلنور: صوبرانیه شرطلری، آچمق قاپامق ترتیبلری، هم ده صوبرانیه اورونلرینک تحدیدلری .

79) هر بر انسان، قانون قلمیله رسم قیلنمش دائره حدودنده، اوزینک فکرلرینی لسانیله ده قلمیله ده بیان ایدہ بیلور؛ هم ده طبع یولیله یا خود باشقه طریقلرک هر بریله اوزینک فکرینی نشر ایدہ بیلور .

80) روسیه تبعه لری، دولت قانونلرینه مخالف توگل مقصدلر یولنده، شرکتلر صایوزلر عقد ایدہ بیلورلر . شرکتلری صایوزلری تشکیل ایتمک شرطلری، شرکتلره صایوزلره شخصیت شرعیه حقوقلرینی آلمق ترتیبلری، شرکتلری صایوزلری یابمق (قاپامق) یوللری قانون بیانیله تعیین قیلنور .

81) روسیه تبعه لری ادیان حریتیله استفاده ایدرلر . حریت دینیندن استفاده شرطلری قانون ده بیان قیلنور .

82) روسیه تبعه لرینک حقوقیله روسیده اقامت ایتوچی اجنبی دولت تبعه لری ده استفاده ایدرلر؛ لکن قانون ده بیان قیلنمش تحدیدلری رعایه ایتمک شرطیله .

83) اداره حربیه یا اداره عرفیه حالنده اعلان قیلنمش یرلری شو فصلک حکملرندن استثنا صورتلری خصوصی زاقونلر ده تعیین قیلنور .

دولت قانونلىرى حَقْنَدَه .

84) روسيە دولتى، معلوم مقبول ترتيب اوزرنده نشر قىلىنمىش زاقونلارنىڭ ساغلام اساسلىرى اوزرنده اداره قىلىنور .

85) قانونلارنىڭ قوتى روسيە تىبعلەرنىڭ ھەر بىرى حَقْنَدَه، ھەمدە روسيەدە اقامت ايتوچى اجنبى دولت تىبعلەرنىڭ ھەمسى حَقْنَدَه بىلافرق مجبورىدر .

86) ھەم دولت دوماسىندە ھەم دولت شوراسىندە قبول قىلىنمادىچە ياشى قانونلارنىڭ ھىچ بىرى نشر قىلىنماز ؛ ايمپراطورنىڭ تصديق شاھانەسى بولنمادىچە ياشى زاقونلارنىڭ ھىچ بىرى قوتى حائز اولماز .

87) دولت دوماسنىڭ عطالتي ائناسىندە پارلامنتلار دە ندا كرسى حاجت تدبىرلارنىڭ بىرى فوق العادە احوالنىڭ اقتضاسىلە لازم اولور ايسە، مىنىستىرلر شوراسى او خصوص دە ايمپراطور حضرتلر يەنە بىلا واسطە عرض ايدىر . (تصديق ايتدىرر) . لىكن او تدبىر دولتنىڭ اساس قانونلر يىنى، شورا ھەم دوما مۇسسەلر يىنى، انتخاب نظاملر يىنى ھىچ بىر صورتلە تىبديل ايدەمز . او تدبىرنىڭ ھەكى تمام اولور (باطل اولور)، اگىر دولت دوماسنىڭ اشتغالى باشلاندىقن صوڭ ايكى آى مدت ايجىندە مىنىستىر يا شەبە مديرى طرفىدىن او تدبىرە موافق قانون لائىھەسى دولت دوماسىنە تىقدىم قىلىنماسە، يا خود دولت شوراسىلە دولت دوماسى او تدبىرى قبول ايتەمسە .

88) دولتنىڭ بىر قىسەسەنە يا خلىقنىڭ بىر قىسەنە مخصص اولمىق اوزرە نشر قىلىنمىش قانونلرى ياشى عمومى قانون نىسخ ايتىمز، اگىر دە او قانونلارنىڭ نىسوخلىگى ياشى عمومى قانون دە بيان قىلىنماسە .

89) ھەر قانوننىڭ قوتى يالگىز كىلەچىك زمان ايجوندىر . لىكن شو قانوننىڭ ھەكى اولگى زمانلرى دە شاملدىر قىدى قانوننىڭ اوزرنە بيان قىلىنور ايسە، يا خود قانون اولگى بىر قانوننىڭ تىفسىرى كىمى اولور ايسە، شو ايكى تىقدىر دە قانوننىڭ قوتى اولگى زمانلر دە عائد اولابىلور .

90) قانونلارنىڭ ھەمسى سەنات الئە صاقلانور . بوڭا كورە، ھەمە قانونلارنىڭ اوزلرى يا خود تصديق قىلىنمىش نىسخەلرى سەنات الئە البتە تسليم قىلىنور .

91) قانونلرى، معلوم طريقيه، سەنات اعلان ايدر . اعلاندىن قبل .
قانون عمل ايتمز .

92) تشرىع قرارلارنى سەنات اعلان ايدەمز، اگرده نشرلارنىڭ ترتىبى
شو اساس قانونلارده تعيين قىلنمىش نظاملارە موافق اولماز ايسە . (*۹۲)

93) اعلان قىلىندىن صوڭ، هر بر قانون قانونىك قوتتە مالك اولوب،
موجىبه عمل عموميتلە واجب اولور . اگر قانونىك اوزرنده مبدأ كوسترلمىش
ايسە، او مبدأ معتبر اولوب؛ تعيين قىلنمىش ايسە، قانون طبع قىلنمىش
سەنات كاغدىنىڭ وصول دقيقهسى مبدأ اولور . عمومى اعلاندىن قبلدە،
يا تلغراف يا خود مخصوص قوريره واسطهسىلە خبر ويرلوب، تنفيد قىلنەچغى
قانونىك اوزرنده بيان قىلنەبيلور . (*۹۳)

(اعلاننىڭ رسمى طريقيلىرى بعضاً بايتاق زمانلارە محتاج اولوب، فوق العاده
صورتلارده . انتظار ايتمك احياناً ممكن اولماز . اويله صورتلارده قانون
عمومى اعلاندىن قبل عمل ايدەبيلور . قانونىك اوزرنده بيان قىلنمىش شرطيلە .)

94) قانون يالگىز قانون قوتيله نسخ قىلنەبيلور . ياكى قانون قوتيله
قطعى صورتدە نسخ قىلنمادقچە، بوڭا كورە هر بر قانون قانونىك شرفىنى
تاماميلە محافظە ايدر .

95) قانون رسمى طريقيه اعلان قىلىندىن صوڭ، جەل هيچ بر انسان
حقندە عذر اولماز .

(*۹۲) تشرىع قرارلى = Законодат. Постановления

نشرلارنىڭ ترتىبى = Порядок их издания

(*۹۳) موجىبه عمل واجب اولور = Получает обязательную силу

مبدأ = Срок

مخصوص قوريره = Нарочный

قوريره هم ناروچنى مقابلندە بزم اسكى ادبياتىمىز: بريد، تاتار، قاصد، چابار،
نامە بر، اولاق سوزلارنى استعمال ايدر ايدى .

96) حربيه بحريه نظارتلرينڭ صنايعيه ماليه تشكيلات شعبه لرينه هم ده حربى مأمورلره بحرى مأمورلره عائد فرمانلرڭ تنظيماتڭ تعليماتڭ همدهسى، حربيه شوراسنڭ بحريه لر شوراسنڭ مذاكره لرى قرارلرى صوڭنده، طوغرى ايمپراطور حضرتلرينه تقديم قىلنوب، تصديق قىلنور، اگرده شو فرمانلر تنظيماتلر تعليماتلر يالڭز حربيه بحريه نظارتلرينه مخصوص اولوب؛ عمومى قانونلرى وضع ايتمك جهتلرينه ده متعلق اولماسه؛ هم ده دولت خزينه سنه ياڭشى خرجلرى ايجاب ايتمه سه؛ يا خود ياڭشى خرجلرى ايجاب ايدوب ده، حربيه بحريه بودجه لرينڭ صاقلانمه پاره لرى او خرجلره وفا ايدرايسه. اگر ياڭشى خرج مذکور صاقلانمه پاره لرى ايله تسويه قىلنورلق توكل ايسه، فرمانلرى تعليماتى تنظيماتى تصديق ايتدورور ايكن، ياڭشى خرجلره وفا ايده چك قدر قره ديت آلمق مساعده سى ده طلب قىلنور. (*۹۶)

97) حربيه بحريه نظارتلرينڭ عدليه شعبه لرينه عائد قرارلرڭ همدهسى حربى بحرى نظاملره كوستولمىش ترتيب اوزرنده نشر قىلنور.

96*) Техническая часть = صنايعيه شعبه سى

Хозяйственная часть = ماليه شعبه سى

Строевая часть = تشكيلات شعبه سى

Постановления = فرمانلر، امرلر

Положения = تنظيمات

Наказы = تعليمات، اينستروكيه

Военный советъ = حربيه شوراسى

Адмиралтействъ советъ = بحريه لر شوراسى

آدميرالته يستوا = روسيه ده بحريه اداره لرينه اطلاق قىلنور. نه كاترينه زمانه سنده بحريه اداره سى آلتى نه كسپه دېتسيه دن تأليف قىلنمش بر هيئت كلييه دن عبارت اولوب، آدميرالته يستوالر كلييه سى معنا سنده Адмиралтействъ коллегія اسميله تسميه قىلنمش ايدى. ايمپراطور بر نچى آله كساندر زمانه سنده قولله گيه الفا قىلنوب، بوتون وظيفه لرى بحريه نظارتنه ويرلمش ايسه ده اسمى همان صاقلانوب، Адмиралтействъ советъ اسمى جمع صيغه سيله قالدى.

شوكون بحريه نظارتنه دائر همه مسئله لر بحريه شوراسنده مذاكره قىلنور. قانون ماده لرينه عائد پروقتلر، مذاكره قىلنقدن صوڭ، پارلامنت واسطه سيله؛ اما صنايعيه، ماليه، تشكيلات جهتنه عائد پروقتلر طوغرى ايمپراطور حضرتلرينه بلاواسطه تقديم قىلنوب، تصديق قىلنور.

دولت شوراسى، دولت دوماسى، حرکتلىرىنىڭ

كیفیتی حقیقەتە .

- (98) دولت شوراسى دە دولت دوماسى دە ایمپراطور حضرتلىرىنىڭ اوقازلىرىلە ھەر سەنە دعوت قىلىنور .
- (99) دولت شوراسنىڭ دە دولت دوماسنىڭ دە سەنەلك اشتغاللىرىنىڭ مدتى، سەنە ایچىندە فاصلهلىرىنىڭ مدتى دە وقتى دە ایمپراطور حضرتلىرىنىڭ اوقازلىرىلە تەعیین قىلىنور .
- (100) دولت شوراسى ایمپراطورڭ ارادە شاھانەسىلە تەعیین قىلنەچق اعضالردن ھم دە خلق اختیارىلە صایلانمە اعضالردن تشكىل قىلىنور . دولت شوراسنىڭ مجلسلىرىنە ایمپراطورڭ فرمان شاھانەسىلە تەعیین اعضالى آراسىدىن دعوت قىلنەچق اعضالڭ بوتون سانى صایلانمە اعضالڭ سانلىرىدىن زیادە اولماز . (*۱۰۰)
- (101) دولت دوماسى، انتخاب نظاملىرىنە موافق اساس دە، خلق طرفىدىن بش سەنە مدتە صایلانمىش وكىللىرىدىن تشكىل قىلىنور .
- (102) دولت شوراسى اوزىنىڭ صایلانمە اعضالىرىنىڭ وكالتلىرىنى اختیار ایدر . دولت دوماسى دە بوتون اعضالىرىنىڭ وكالتلىرىنى اختیار ایدر .
- (103) عین وقت دە دولت شوراسنىڭ دە دولت دوماسنىڭ دە اعضاسى اولمىق مەكىن اولماز .
- (104) دولت شوراسنىڭ صایلانمە اعضالىرى، مدتلىرىنىڭ انقۇساسىدىن قىل ایمپراطورڭ اوقازىلە تەدیل قىلنەبىلور . ایمپراطور حضرتلىرىنىڭ اوقازىندە یاڭى اعضالىرى صایلامق وقتى دە بیان قىلىنور . (*۱۰۴)
- (105) بش سەنەلك مدتڭ انقۇساسىدىن قىل، ایمپراطورڭ اوقازىلە، دولت دوماسى فسخ قىلنەبىلور . اوقازڭ اوزىندە یاڭى انتخابات ھم دعوت وقتى تەعیین قىلىنور . (*۱۰۵)

Члены по назначению = تەعیین اعضالىرى (*۱۰۰)

Провѣрять = اختیار (*۱۰۲)

Замѣнять новымъ составомъ = تەدیل (*۱۰۴)

Можетъ быть распущена = فسخ قىلنەبىلور (*۱۰۵)

106) تشریح امور لرنده دولت شوراسیله دولت دوماسنک حقوقلری
متساوی اولور . (برابر اولور .) (*۱۰۶)

107) تنظیمات داخلیه لرنده تعیین قیلنمش اصول اوزرنده، دولت
شوراسی ده دولت دوماسی ده حاضرگی قانونلری تغیر ایدوب یاگی
قانونلری نشر ایتمک خصوصارینه عائد ملاحظه لرنینی عرض ایده بیلور .
لیکن دولتک اساس قانونلرنینی تفتیش ایتمک مذاکره ایتمک بسمله سی
ایمپراطور حضرتلرنیک یالکز اوزینه مخصوصدر . (*۱۰۷)

108) دولت شوراسی ده دولت دوماسی ده، اوزلرنیک تأسیساتلرنده
تعیین قیلنمش اصول اوزرنده، قانون حکمیه سدنات مراقبه سنه تابع
مینسترلره، شعبه لرنک باش مدیرلرنه جواب آلمق یولیه قطعی طلب ایله
مراجعت ایده بیلور، اگر ده مینسترلرنک باش مدیرلرنک اوزلری یا خود آنلره
تابع اداره لر مأمورلر خلاف قانون حرکتلره ارتکاب ایتمشلر ایسه . (*)

109) دولت شوراسنک دولت دوماسنک نظارتلری اقتدارلری
مذاکره لری دائره لرنیه، اوزلرنیک تأسیساتلرنده تعیین قیلنمش اصول
اوزرنده، داخل اولور یالکز اوزلرنیک تأسیساتلرنده صانالمش اشلر .

110) تشریح لائحه لری دولت دوماسنده مذاکره قیلنوب؛ قبول
قیلنور ایسه، دولت شوراسنه کیدر . دولت شوراسی طرفندن باشلانمش
لائحه لر، شوراده مذاکره قیلنقدن صوئک، دولت دوماسنه کیدر .

111) یا دولت شوراسی یا دولت دوماسی طرفندن قبول قیلنمامش
لائحه لر مردود حساب قیلنور .

Въ дѣлахъ законодательства = تشریح امور لرنده

Учрежденія = تنظیمات داخلیه، تأسیسات داخلیه

Починъ пересмотра = تفتیش ایتمک، مذاکره ایتمک بسمله سی
Починъ ашарده = شروع سوزینی بسمله سوزیه ترجمه ایتمک تثبیت سوزلرنی استعمال ایتمکدن
گوزل هم مناسب اولسه کرک .

Въ порядкѣ ихъ = اوزلرنیک تأسیساتلرنده تعیین قیلنمش اصول اوزرنده =
учрежденіями опредѣленною .

Запросъ = جواب آلمق یولیه قطعی طلب

Вѣднію ихъ подлежать = نظارتلری اقتدارلری دائره سنه داخل اولور (*)

Законодат. предположенія = تشریح لائحه لری (*)

(112) دولت شوراسنڭ يا دولت دوماسنڭ معرفتيه ترتيب قيانوب ده ايمپراطور طرفندن تصديق قىلنمى شرفنه نائل اولماش لائىحه لر - تشرىع مذاكره لر ينه عين او دوره ده (سه سيه ده) اعاده قىلنمى. لىكن دولت شوراسيله دولت دوماسنڭ بىر طرفندن ترتيب قىلنوب ده ديگرى طرفندن رد قىلنمى لائىحه لر، ايمپراطورڭ فرمان شاهانه سى صادر اولور ايسه، عين او دوره ايچننه اعاده قىلنمى بيلور .

(113) دولت دوماسنه ويرلوب ده دوما طرفندن ده شورا طرفندن ده قبول قىلنمى لائىحه لر، كذلك شورا بىسمله سيله باشلانوب ده شورا طرفندن ده دولت دوماسى طرفندن ده قبول قىلنمى لائىحه لر - ايمپراطور حضرتلرينه تقديم قىلنور، دولت شوراسنڭ رئيسى واسطه سيله .

(114) دولتڭ كله چك سنه وارداتنه مصارفنه دائر بودجه لائىحه سى تصديق قىلنور اىكن، دولت بورجلرينه التزاملرينه تعيين قىلنمى مبلغلرى حاف ايتىمڭ يا اختصار ايتىمڭ ممكن اولماز .

(115) سراى شاهانه مينيسترواسنڭ هم ده آكا تابع اداره لرڭ نفقه لر ينه عائد قىرهديتلر، اگردد ۱۹۰۶ سنه بودجه سنه تقدير قىلنمى مقداردن آرتىق اولماسه، دولت شوراسنڭ ده دولت دوماسنڭ ده مذاكره لرندن اوستون اولور . ايمپراطور فاميليه سنه حاصل اولابيله چك تبدلره كوره، شو قىرهديتلر ده حاصل اولابيله چك اوزگه لكلكڭ مقدارلرى ده دولت شوراسنڭ دولت دوماسنڭ مذاكره لر ينه عائد اولمقن اوستون اولور .

(116) دولت بودجه سى موسم باشننه (پارلامنتلرڭ بىر طرفندن) قبول قىلنمى يوليله قبول قىلنمى اولگى بودجه قوتنده قالور، صوڭ نظاملره كوره تغييرى لازم اولمى ماده لره باشقه لرى . ياڭى بودجه اعلاننه قدر، مينيستورلر شوراسنڭ قراريله، مينيستروالركڭ، شعبه لر ينڭ تصرفار ينه، حاجت صاين قىرهديت ويرله طورور، لىكن قىرهديتلرڭ بىر ايتق يىكونى بودجه ده تعيين قىلنمى يىكونڭ اون ايكى ده بىرندن آرتق اولماق شرطيله .

(117) بودجه دن فضله فوق العاده اولوب، مجاربه ساعتارينڭ حاجتلرينه هم ده مجاربه حاضرلكلرينه ضرور اولابيله چك قىرهديتلر، قانون ده تعيين قىلنمى اصول اوزرنده، اداره لرڭ هر بىر ينه فرمان شاهانه حكيميله ويرلور .

118) دولتکڭ بودجه سى نصل تصديق قىلنور ايسه، دولتکڭ عادى هم فوق العاده مصرفلرینی طويدرمق (قاپامق) ايچون دولتکڭ استقراضلرى ده اويله تصديق قىلنور. (۱۱۶-۱۱۷) ماده لركڭ استقراضلرى فرمان شاهانه حكيمله تصديق قىلنور. دولت استقراضلرينىڭ وقتى ده شروطى ده فرمان شاهانه يوليله تعيين قىلنور.

119) آرميه هم فلوپى توگلمله مك ايچون حاجت اولاچق عسكركڭ سانى حقنده لائحهلر دولت دوماسنه ايركهن ويرلوب ده ماى برينه قدر قبول قىلنوب نشر قىلنمسه، لازم مقدار عسكرايمپراطوركڭ اوقازيله دعوت قىلنور، لکن اولگى سنه ده دعوت قىلنمىش مقداردن آرتق اولمامق شرطيله.

مينستىرلر شوراسى، مينستىرلر، هم شعبه لرينىڭ باش مديرلرى حقنده.

120) مينستىرلركڭ شعبه مديرلرينىڭ تشريع خصوصلرندە دولتى اداره جەتلرندە حرکتلرينىڭ يوللرى برلشمكلىرى قانون ده تعيين قىلنمىش اساسلر اوزرندە، مينستىرلر شوراسنىڭ امانتنه حمل قىلنمىشدر.

121) مينستىرلر، شعبه لركڭ باش مديرلرى دولت شوراسندە دولت دوماسنده رآى صاحىبى اولابيلورلر، اگرده اعضالى ايسه لر.

122) مينستىرلر شوراسنىڭ، مينستىرلركڭ، باش مديرلركڭ، هم ده قانون حكيمله اقتدارلرى وار باشقه اداره لركڭ امرلرى تعليماتلرى فرمانلرى قانونلره مخالف اولمامق شرطدر.

123) مينستىرلر شوراسنىڭ رآيسى، مينستىرلر، شعبه لركڭ باش مديرلرى دولت اداره سنىڭ حرکت عەوميه سى جهتيله ايمپراطور حضرتلرى قاشندە مسؤل هم ضامن اولور. هر برى على حده اوزينىڭ اشلىرى فرمانلرى حقنده مسؤل اولور.

124) وظيفه لرينه عائد جنابتلرى ايچون، مينستىرلر شوراسنىڭ رآيسى، مينستىرلر، شعبه لركڭ باش مديرلرى جنائى ملكى مسؤليتله، قانون ده تعيين قىلنمىش اساسلر اوزرندە، تابع اولور. (*۱۲۴)

118) * طويدرمق، قاپامق = покрытие

119) * ايركهن = ايرته ايسكن سوزندن مخفف = Заблаговременно

120) * امانتنه حمل قىلنمىش = Возлагается на совет Минис.

124) * وظيفه لرينه عائد جنابتلرى ايچون = За прест. по должности дѣянія

Госуд. и уголов. отвѣтственность = جنائى ملكى مسؤليت

